

Latweeschu Awises.

Nr. 2.

Zettortdeenâ 12. Januari.

1861.

Awischu = sinas.

Kreewusenme. Kasanè pee Wolgas 15tâ Dezemberi pulksten weend's nakti, leelais kumedinu nam's sahjis degt un gluschi nodedsis. Tai paschâ wakkara wehl bij rahdijuschi leelu kumedinu. — Kreewusenmè arri effoht par dauds sneega. Ne ween pa maseem zelkeem ne warroht kluht us preekschu, bet arri us Maslawas-Karkowa schoffeju paste ne warrejuse braukt. Leelas pastes kammanas bij ja-atschaj sneegâ us zetta, un reisneeki un pastes sohmi ar grahmatahm ja-usleek us masahm kammanahm un tâ jawedd tahtaki. Leels kauschu pulks pehzat darbojees pastes kammanas (dilischanski) isrohfoht un us stajioni noweddohht. — No Amures semmes raksta, ka tur Modolakanas uppes smiltis seltu atradduschchi, arri zittâs weelâs usgahjuschi semmè seltu, sudrabu, dahrgus alminus un porzellanes semmi. Tibrumi isdohdohht 30 kahrtigus augfus. Ar Seemel-Ameriku labba andele tur eetaisahs.

Berline. Rehnin'sch Wikkums I. 2trâ Janwari sa-aizijnajis sawas walsts leelo landagu (runnas-deenu), ar spehzigeem un teizameem wahrdeem wiffus uerunnajis, teikdams, ka tâpat waldischoht un darrischoht, kâ libds schim waldisjis Prinziwaldineeks buhdams, ka gahdashoht, lai wiffa Wahzsemme jo deenas jo wairak saweenojahs, ka Schlehewig-Ofsteinei Dahni ne darra par gruhti, ka dumpineeku grehzigeem padohmeem stipri turrefchotees prettim, tâpat ir teem, kas Ciropas meeru grihbhoht tirdinaht, ka ar kaiminu walstim draudsibu zehlis, ka ne effoht walsts naudas truhkuma un ka farra-spehku wehl labbaki eetaisichohht, un lai pawalstneeki ustizigi klausidami pee tam peepalihds. Zhpaschâ schehlastibas grahmata strahpes atlaidis

wiffceem teem, kas 1848tâ un zittôs gaddôs bij apgrehkojuschees prett waldischanu.

Wihne. Donawas leeluppè leddus sadambejees tâ, ka pluddi sazehluschees un Wihnes pilfata leijas nopluddinatas.

Wahzsemme. Wihshade irr Nassawas Grzoga lohti smuks pilfats, kur wesselibas awots, kas itt karstu uhdeni iswerd no semmes, kur ilgadus dauds tuhft. no semmu semmehm nahk dsert un malsgatees un arri dauds sweschi par seemu paleek sawas wesselibas labbad. Wihshahde ne irr ne zil tahtu no Reines uppes un us Mainzes leelo stipru pilfatu ar eisenbahni par 25 minutehm no Wihshahdes warr nostreet. No turrenes kahds draugs 29tâ Dezemberi mums raksta, ka ir tur, kur daschâ jauna gadda deenâ jaw kappiju effoht dschruschi abrà mihliga laika deht, schi gaddâ fallis 17 graddu un til dauds sneega tur effoht, kâ fenn gaddeem naw peedsihwojuschi. Mescha putni, lohpi ir zilwek effoht nofalluschchi un puttenu laikâ nonihkuschchi. Dauds nammôs tur naw nekahda krahfns; arri malka aplam dahrga. Tad warr sawrast, zil gruhti tur nabbaga laudim! Tâpat arri raksta no Koblenzes un no Kelnes pilfateem pee Reines uppes, kur til dauds sneega effoht, ka pa eisenbahnehm ne warrejuschchi braukt. Ir meh's sawâ semmitè tahdu seemu ilgi ne bijam redsejuschi. Ir no Londones raksta, ka daschs nabbaga zilwek ar baddu un salnu tur effoht nomirris. Pa Londones dahrsu leeleem dihkeem kahdi 80 tuhft. lustejahs ar leddus kurpehm wifinadamees un wehl 3 reis wairak kauschu stahwoht pee dihku mallahm un skattahs. Zaur salnu un sneegu til ne ifdeenas Culantè noteefoht nelaine pa eisenbahnehm brauzoht.

Seemel-Amerikas brishw-walstis. No tahm 33 sabsedrotahm walstim weena, Deenwidus

Karolina; taggad itt pawiffam atschkirusees no tahs beedribas, ar furru 23schâ Maiji 1778 tahs walstis fabeedrojahs, kad no Galendereem bij atschwabbinajuschees. Taggad arri wehl schihs walstis: Wlorida, Arkansas, Alabama, Missisippe, Texas, Georgia un Luissiana, (eesstattees Amerikas lantfahrte, fur winnas useesi), fa-aizina sawu landagu un gribb nospreest, arri atschkirtees no tahm walstim, kas us seemeta pussi, un fur naw wehlehts wehrgus turreht; jo tahs bihstahs, ka jaunais Presidents Linkolns tahs ne peespeesch wehrgus atlaist brihwus. Gefabohht gan par to runnaja, ka gribboht tahs walstis kas atschkirrahs, peespeest ar warru un furru, lai paleef pee beedribas, bet taggad effohht scho padohmu atstahjuschas. Redsehs kâ ar scho leelu leetu ees.

Italia. Napoleons ar to isdarbojees, lai Aehninsch Franzis Gaëta ar Sardinjereem faderr pameeru lihds 19tam Janwarim; arri lai pameera laikâ ne schauj, bet atpuhschahs; tad arri Sprantschu farra-kuggi aiseeschoht no Gaëtas un tillkai weens weenigs Sprantschu kuggis tur palikschoht; bet Franzis scho padohmu naw klausijis, jebfchu Napoleons draudejis, ka sawus kuggus atajzinschoht us mahjahm un tad wehlefschoht Sardinjeru kuggeem Gaëtu bombardeereht. Tad nu atkal tur schaujahs un ar apleghereschanaas gruhstem pohsta darbeem darbojahs, jebfchu seemas laikâ ar to wehl jo gruhiti eet. Genaidneeki schaujoht us Aehnina nammu tâ, ka ne warroht wairf tai nammâ palikt un ja-eet mahjoht tahdâ weetâ, fur no lohdehm warr glahbtees.

Italia. No Gaëtas naw itt flaidras sinnas un gan raksta, ka pehz Napoleona prahta faderrejuschi pameeru lihds 19tam Janwarim, gan atkal raksta, ka wehl niknaki schaujahs nekâ papreesch. Sprantschu kuggi effohht aiegahjuschi, — atkal zitti, ka palikschoht wehl Gaëtas ohstâ, jo Aehninsch Franzis lihds beidsamam gribboht prektim turretees.

Rohma. Iegahjuschâ gaddâ Rohmas pilfatâ dshwojuschi 184 tuhft. 49 zilweki. Starp scheem bijuschi 34 bistapi, 1417 preesteri, 2390 muhfti, 2031 klosteru jumprawas, 880 preesteru mahjekfi,

4468 schihdi un tillkai 213 zilweki kas naw Kattofu tizzibâ. — 3.

Stawropole, — seemetu Kaukasias Gubernements pilfats, kas Breesch- jeb Wakkara-Asiâ, un 293 juhdses tohtumâ no Pehterburgas. — Stawropoles pilfats, kas leelumâ Peepajai lihdsigs, jo tur wairak nekâ 8 tuhft. eedsihwotaju, stahw us jauku kalnu, leelam Elborus kalnam blakkam, prohti; lassitajs mihlais, no Melnas jubras lihds Kaspiku jubrai warreni Kaukasus kalni aiswelkajs, kas 102 juhdses garri, un fur muhsu eenaidneeki — tee Tscherkessi — dshwo. Kaukasus kalnu augstaki galli irr Elborus un Kasbekis; pirmais pufs 19 tuhft. pehdas augstumâ, ohtrais pufs 17 tuhft. pehdas augsts. Tanni grabmatâ, fo mans brahlis no Stawropoles pahrlaidis, un furra 400 juhdses par Pehterburgu eedama, tomehr tillkai 2 neddelas zellâ bij bijuse, tâ bij stahstihst: „Kad jauks laik, tad Elborus kalnu no Stawropoles warr flaidri redseht, un jebfchu schis gan wehl deesgan tahku, tad taf leekahs, ka tillkai 2 jeb 3 werstes ween lihds tur buhtu.“ Gare Stawropoles leelo celu irr gare abbahm puffedim jauki, leeli kohki stahdati, kas wassarâ brangu ehnu un wehsumu dohd; pee dauds nammeem atrohn arri jaukus dahrsus, zaur ko pilfats jo gresns isleekahs. Zaur to ka knappi 30 juhdses tohtumâ wehl Tscherkessu zittas tautas nemeerigas, tad pilfats nuds ween no farra-wihreem. Par celahm reds wiffadus Asiâs tautu laudis eijam, kâ: Kalmikus, Tscherkessus, Tatarus, Grusserus, Armenjerus un wehl dauds zittu tautu laudis, — katru tautu sawadâs drehbês gehrbuschohs. Tillkai schihdu ween tē naw; teem naw schē brihw dshwoht. Wahzeeschu irr schē papilnam, Latweeschi arri pa rettam. Stawropoles kohpmanni irr wiswairak Armenjeri. Lutteru Wahzu mahzitajs tē arri; bet tomehr ihpaschas basnizas naw. — tillkai luhgschanaas namâ ween. Wahzu kolonisti (usmetteji) scheit schi pilfata tuwumâ dshwo. Tai 25tâ Augustâ bija leela preeka deena, jo tai deenâ iegahjuschâ gaddâ Schamilu — Tscherkessu leekungu, kas taggad Kalugas pilfatâ stahw. — sawangeja, tadeht to deenu schogadd lee-

lifki swinneja. 101 reift ar leeleeem-gabbaleem no pil-fataaugstakas weetas, tur Kreewu basniza stahw, is-schahwe, ka semme ween trihzeja. Saldati wiffi munstereja un Kasafi, kas ka Tscherkessi gebruf-schees, jauki lihds munstereja. Pee Gubernatera bij leela gohda maltite. Waffara wijs pilfats un krohna dahrsä mirdseht mirdseja no skunstigahm ugunim un diwi pulki Kreewu muskantu dahrsä jauki spehleja. Laudis lihds pufenakti, par eelahm nudseht nudseja. Ohträ deenä, tai 26tä Augustä muhsu augsta Keisera krohneschanas deenä, — täpat lihgsniba bij leela un wijs pilfats waffara tikke apgaismohts. „Pee mums,“ — tä winsch wehl no turrenes raffta, — taggad Oktoberi wehl nemas us ruddeni ne dohma; flaidri wehl waffaras laiks un faufs, un kad juhs, manni mihli Kursenneeki, sawus dahrsus jaw tulfschus redseet, tad mums te wehl rohsees seed, un kad mihkä tehwsemmē ahbofi jaw no kohkeem nonemti, tad mehß wehl wihna ohgas un arbuschus ehdam un preezajamees par Deewa swehtibu un jauku laiku! Kä nē; jo Stawropoles pilfats ar Italias semmi weenä lihnijä stahw, un Italia jau gan daudseem, ka silta semme passihstama, tur daschs labs baggats flinneeks, kam kruhshu ligga, aiseet mist; jo wiina gruhstas kruh-tis tur weeglaß puhsh, nekä zittäs aukstäs semmēs.

Chr. S.

Par Runceschu rohnu meddischanu*).

Jaw gaddu simteneem darbojahs (Sweedru) swe-neeki wifswairak ar rohnu meddischanu Runas fallä, un arri zitti pee Austruma jubras kraastreem dsihwo-dami laudis peenahkamä gads-kahrtä scho jakti dsenn ar leelu lusti un labbu isdohshchanohs. Zehschu

latru gaddu lahdi no scheem pahdrohscheem meddi-neekeem jubrä sawu nahwi atrohd, tomehr zerriba us baggatu meddijumu tabs bailes par jubras breef-mahm pahrwarr, un daschs wairak no lustes nekä no mantas kahribas us scho sawadu jakti dsihts tohp. Preeksch rohnu meddischanas bruhke Runceschi, ka ir tee zitti Austruma jubras falläs dsihwo-dami Sweedri, sawadu apgehrbu, ittin baltu aitas kaschoku jeb zittu baltu uswalku, lai rohnis meddi-neeku no sneega ne warr ischskirt. Kahjäs teem irr beesas willainas sekkles un kurpes no rohna kohjahm, tahm beesahm wadmallas bikseh m irr us zella-galla sirds wihse ar fillu deegu peeschuhts drehbes gab-bals. Ir kamsoli un uswalks (kittel) irr balts; schis tohp ar flifni saturrehts, pee kurras leels ase nasis preeksch meddijuma sagreeschanas, un daschu reis ir masß nasis preeksch maises greekschanas karrajahs. Uswalka platta asots irr meddineeka jakts-kejscha un ehdamu leetu lambaris, kurrä winsch gabbalu maises un schahwetas rohna galkas, masu brandwihna blaschli, pulwera raggu, lohdu malku, willainus zimdus, daschu reis ir kikeri un magneeta addatas kastiti (Kompassi), pihpi un tabakas malku no rohna ahdas un ugguns-leetas paglabba. Bahr uswalku wehl meddineeks arleek kaschoku, usleek baltu masu zeppuri ar garrahm aushm, fatwerr sawu 8 pehdu garru speeki (nubju), kam dseses atahki, pahrlaek pahrlu to no sirgu sarreem (astreem) jeb smalkahm flifnehm pihtu strickli, kam rinkis pee-seets, un dohdahs tad, plinti muggurä, meddijumam un breefmahm prettim. Divas sortes scho jubras swehru tohp wifswairak medditas: masais ritten-rohnis, ko Runceschi „wik“ fauz, un leelais plekkotais rohnis, kam tee „pelleh-kehwinä“ jeb „pelleh siws“ wahrdu dewuschi. Schim irr tas eeraddums, lihds pufsei stahwu no uhdens gaisä lehkt, un zaur tam, ka ir zaur wiina appaku galwu, irr tabs arweenu atjaunotas pasazzinas par jubras-wihreem un jubras-jumprawahm zehlschahs; tas irr tohti stips un sweijneeki salka, ka tam wairak sapraschanas ne ka zilwekam; tapehz pee meddischanas ar leelu apdohmu jadarra.

(Turplikam beigums.)

—Id.

* Runa (Runö) irr masa fallina (kalwa) wafschä Nibgas jubras lihuma widdä, 100 werites no Nibgas un gandrihs tikpat tabku no Sahmu semmes leelas fallas un no Kursemmes jubemallas. Tur ar sawu Kutteru dwehfeles ganau mahjo kaddas 170 wibrichku dwehfeles, me sinnam zil see-wischku, kas no Sweedru tautas zehlschees un gan kohrj sawus mafus lauzinas, bet ibita pahrtilfschana teem irr no sweijas un rohnu meddischanas. Sallas waffara-puffe irr ugguns-bahke fuggineeseem par zella-rahditaju waffaräs un naktis. Malkas eepirfschanas un siwju un rohnu pahrdohshchanas labbad Runceschi gan nahf ar leelahm laimahm us Sallaggi un Nibgu, bet tikfai retti.

Kahroschana peh; meddus.

Kad kahdâ weetâ Tschiggans sawu lehgeri apmett, tad gan lassitajs to labbi sinnahs, kahdi darbi tur buhs. Tschiggans bijis un paleet, winsch ne kaunahs par deenu 2—3 reis tai paschâ mahjâ eet dahwanas lubgdams, un kad ne ar labbu, tad ar faunu usmahfdamees speeschahs ko isdabbuht. Tâ arr gaddijahs, ka kahds Tschiggans eeahze kahdâs mahjâs, to labbi sinnadams, ka saimneekam irr meddus papilnam! Luhds un luhds, lai tal saimneeks dohdohht meddus, jo mahjâs effoht wahjisch behrns, kam nohtigi waijagoht. Saimneeks, Tschiggana mellus itt labbi sinnadams, teepjahs kâ meddus ne effoht, lai tal eimoht ar labbu prohjam. Bet kas to dohs! Tschiggans leen kâ pikkis wirsû, lai tik dohdohht ween. Saimneeks labbi redsedams, ka usmahlfchanai pretti ne warrehs atturretees, falka: „Man gan taggad meddus naw pee rohkas, bet ja nu tu prohti bittes mest, tad gan tew warru pakaut no kahda kohka nemt. Bet woi tad tu ween prattisi bittes mest?“ Tschiggans itt preezigâ atbild: „Kas tad mahzehs, kad Tschiggans ne mahzehs, kas tad dseedahs, kad gailis ne dseedahs!“ „Nu labbi!“ atbild saimneeks. „Schê tew blohda un karrote, tad no-eij tur leijâ pee manna wezza ohsola, tur tu atraddisi „bischu-trophu“ ohsola farrôs. Bet strahda tik ween ar gohdu un prahtu!“ Tschiggans nu no-eet pee ohsola un teescham kaphj pee „bischu-tropha“ klahht. Saimneeks leeks johku meisteris buhdams, Tschigganu bij stellejis pee tahda trohpa, kur leeli firfeni bij eemettuschees. Tê peekahpis, tad nu taisijahs pee darba. Blohdu ar karroti nosikke peederriçâ weetâ, tad fahze trohpa wahku wakâ plehst. Tê us reisi isfrehje weens firfenis un itt spehziçi ar dselloni Tschigganam eeduhre paschâ peere. Tschiggans wehl ne liffahs neko manniht, peeri noberssejis tik teize: „Kusch, kusch! atdohd saimneekam gadda-gahjumu!“ Tai paschâ azzu-mirkli no aiskustinata trohpa isfrehje wairak firfenu un Tschigganu tâ farehje, ka winsch ar wissu blohdu un karroti pa sarru sarreem nonahze semmê! Ta nu bij winna laime, ka

trohps ne bij wissai augsti ohsola farrôs, tapeh; winsch kridams nekahdu wainu ne dabbuja. Tschiggans ar blohdu un karroti pee saimneeka atfrehjis tik teizu: „Biju brahlht, bittes mekleht, bet tahdu ne biju atraddis. Kad spehre, tad kâ puhpols nowehlohs semmê!“

—b—g.

Brihuuni stahrku dsihwê.

Kahdâ leelâ zeemâ mahjoja dauds stahrku us jumteem. Mahju laudis manniça, ka ta stahrka mah-tite, kas us winnu jumta mahjoja, no kahda sweschâ stahrka tohpoht apmekleta, un ka, kad winni jau deefgan bija mihlinajuschees, ta tuliht freijohht us kahdu uhdens bedri, kur ruddeni linni bij mehrzeti, un tur few labbi nomasgajotees. Kad atkal kahdu reis patz stahrku tehwinsch ne bija mahjâs, un sweschais mahtiti apmekleja, sawu mihtako, tad mahju laudis to bedri tâ apfargaja, ka mahtite tur ne warreja masgatees. Nisfrehje atkal mihtakais, un mahtite pee bedres, gribbedama masgatees, bet redsedama, ka winna tur ne warr peetapt, winna frehje behdiga un bailiga atpakkat us ligdu. Drihs arri atfrehje patz tehwinsch; bet aiskfrehje tuhda no ligdas breefsmigi kralfchkinadams, pahf wif-fahm zeema ligdahm un wissi stahrki frehje winnam pakkat pee winna mahtites. Tê winni gan to ligdu apstahje, gan us ta jumta stahweja kralfchkinadami, itt kâ winni teefu spreestu. Tâ tas arri bija! — Jo us weenreis kritte wissi us to laulibas pahfahpeju, un isdarrija to nahwes spreedumu ar saweem garreem degguncem, un nosweede winnas lihki no ligdas semmê. Peh; tam frehje katrs us sawu ligdu, un tur ilgi kralfchkinaja to kasku garri issteepdami un us mugguru lohjidami, itt kâ winni to notikkumu seewai un behrneem stabstiu.

Wahzu Awises (Gartenlaube) raksta: „Wisseem teem, kas scho stabstu par melleem turretu, lai irr fazzihis, ka tas Zurga-Schavera mahjâs, Weddendorpes zeemâ, Gardeleges avrinki pee Magdeburgas (Prubschôs), preefch kahdeem 40 gaddeem pateesi notizis, un tur dsihwo wehl taggad zilweki, kas to irr redsejuschi. J. S.—nb—g.

B r i h u u n i d r i e s e h t.

No juhsmallas-gubernements augstas waldfchanas pusses: Collegienrath G. Bläse, Censur. Selgawâ, tai 10 Januar 1861.

No. 4.

U w i s c h u

Missiones

Nr. 1.

peeliffums.

i n n a s.

1861.

Us jannu gaddu.

„Ziana, tu fluddinataja labbu wehstu, kabh us weenu augtu kalnu, Jerusalem, tu fluddinataja labbu wehstu, pazell tawu balsi ar warru, pazell to, ne bihstees. Salki teem pilfateem Zuhda: Redsi, juhsu Deews! Raugi, tas Kungs Kungs nahks prett to stipru, un winna elkons waldis par to, redsi, winna alga irr pee winna un winna atmakfaschana irr winna preefschā. Winsch gannihš fawu gannamu pulku fa weens gans, winsch sapulzesh tohs jehrus sawās rohlās un nessihš sawā klehpi.“ (Ghaj. 40, 9—11). Tā salka tas Kungs zaur praweescha mutti. Ar scheem wahrdeem winsch usfau; Zianu, un Jerusalemi t. i. to pulku sawas draudses, wiffus lizzigus, lai tee fawu balsi pazell un fluddina, fa wiffur un wiffās mallās atskann ta preezas wehstis no ta Pestitaja, kas nahkdams nahk, uswarreht fawu prettineeku, to wezzo tschuhstu, schahs pasauls lungu, kas ar grehka un netizzibas faitehm sawaldsina schahs pasauls behnuš, fa winsch to uswarrejis sapulzina sawas awis, tahs iskliduschas atwedd, tahs wahjas panesš, un wiffas fa tas ihstenaš gans ganna us fawu wahrdu salkainahm gannibahm, fa teem dshwiba effoht un wifš buhtu papilnam (Zahn. 10, 10). — Mihsee missiones draugi, tad es schoreis atkal us jannu gaddu taifohs jums schinnis lappinas sinas doht par Deewa Kunga spehziageem darbeem pee paganu tautu apgaismoschanas un peeweschanas pee swehtas lizzibas; tad wiaki praweescha wahrdi man atskann aufis un firdi, un fa ar speeschanu man speesch juhs wiffus, kas juhs schahs lappinas lassifcet, arri usazinaht, luhgt un speest, fa juhs lihds ar manni, ta Kunga Jesus draudses lohjekti

un winna leezineeki, arri paklaufait tai praweescha, pascha Deewa aizinaschanai un paleezeet par leezineekem tam mihlam Pestitajam, kas jums un juhsu tehwa-tehweem fawu schelastibu un swehtibu baggati dahwinajis, fa ta patte nu arri jo deenas tahlak pleschahs un stiprinajahs pee wiffem teem, kas scho Kungu un winna pestifchanu wehl ne sinu. Tahs missiones sinas, kas taggad jaw tschetri gaddi no weetas schinnis Awisēs pee jums atskann, fo tahs gribb? Draugi, gan iffatram prahta-zilwekam tas par patifschanu dsirdeht par teem daschadeem taudim, kas platta pasaulē dshwo, kahda buhschana pee winneem, kahdi dshwes eeraddumi, kahda waldischana, kahda lizziba, un t. j. pr. Wiffu to muhsu missiones sinas tew rahda. Bet kad tahs wairak nekā ne gribbetu, fa ween tawu prahtu pazillaht un schahdas tahdas sinas no sweeschahm tautahm doht, tad tahs ne buhtu wehl nekahdas missiones sinas, un tad es jaw fenn buhtu fawu spalwu pee mallas lizzis un fawu-balsi apfluffinajis; jo tas Kungs man pawehlejis ne par tauschu laika lawekli gahdaht, bet jo wairak, zil winsch man spehla un atsichschanas dewis, par to gahdaht, fa winna walstiba pleschahs. Un nu, to paschu arri zaur schahm missiones sinahm gribbu isdarriht. Missiones sinas tahs sawahs tadeht, fa missione irr tas swehtis, no ta Kunga pascha pawehlehts un wiffem kristiteem uswehlehts darbs, fa winna swehtais wahrds tohp fluddinahts teem nabaga paganeem, kas tumfiba un nahwes ehna fehsh (Zuhf. 1, 79). Schis darbs ne no weena zilweka un ne zaur weena ween irr isdarrams, bet tas irr wiffas Kristus draudses darbs, jo us mums wiffem tas Kungs irr fazzijis (Mark. 16, 15): „Gita

zaur wiffu pasauli un fluddinajeet to preezas mahzibu wiffai raddiboi. Kad nu wiffuotat wiffi ne warr wis paschi isceet pee tableem paganeem, tad teescham wiffeem jawalihds pee scha darba un jalubko, zil sinnatu un spehtu, ka tas jo deenas schkirahs un us preekschu eet. Un ihpaschi tadeht nu schahs missiones sinnaas islaidam, ka juhs sinnatu, tiklabb fur muhsu tizzibas wehstneeschu jeb missionari paganu semmes, un ka tee strahda, un kahds palihgs jasneedi. Par teem tschetreem pagahjuschem gaddeem meh's juhs effam nowedduschi papreeksch pee Indijereem Preeksch-India, fur muhsu Luttera draudis missionari jaw par puse-obtra sintu gaddeem ne-apnikuschu strahda un us kurren meh's wiffuwaikat sawas dahwanas suhtam, jo ikkatram wiffupreeksch par sawas paschas draudis un tizzibas wairoshchanu jagahda. Tad meh's effam ar jums apluhkojuichi Oreelandes tauhu Seemel-Amerika, fur jebchu weenumehr par warren stipra seema walda, tomehr tas Kungs tohs paschus nabbaga laudis pee sawa Ewangeliama gaischuma peeweddis. Atkal juhs dabbujacht sinnaht par wakkara-Indiu, t. i. tahs jallas, kas tai leela juhreas libkuma stahw, kas stary Seemel- un Deenaswidus-Ameriku. Tobkal juhs apluhkojuichi Deenaswidus-Awriku, ihpaschi to Kap-semmi, fur Otteentotti un Kapperi dshwo, pee kurreem Kristus wahrds nu augdams aug. Pa tam mums bij jawahrbranz leelu Kluffu juhru, fur patte pehdiga paganu tumfiba, fur zilweki zilwekus ka lohpus kauj un apehd. Ta ihpaschi Jaun-Seelanté, Draud sibas un zittas fallas ar preeku redsejam, ka schi paganu tumfiba jo deenas suhd un tiklai pascha leelaka fallá Jaun-Dllanté lihds schim tee Ewangeliama mahzitaji ne warreja wis pakrittuschus paganus pee Ewangeliama gaischuma peewest. No kurren meh's usnehmam leelu leelo Ribnas semmi, fur ais strahdneeku masuma arri wehl daudi ne warreja strahdabt. Atkal greefamees us Bakka-Indiu, fur weetu weetahm, ihpaschi pee Kareenu tautas missiones darbs baggatus anglus isdohd. Ar firds-noscheloschanu mums tad bij Jareds, ka Nikolobaru masas fallas wiffu publiksch bij lihds schim pawelti; bet preeks atkal mums bij redseht, ka pa leelahm Sunda s sal-

lahm tas missiones darbs labbi weizahs, jebchu breefwigas behdu sinnaas no Borneas fallas atskanneja. Tad atkal jaunu preeku dabbujam Zeilones fallá redseht, fur brihnischkigi tas Kungs sawu draudsi paganu stary wairo. Ihpaschi isgahjuschá gadda wehl dabbujam dsirdeht, ar zil leelu publiu un tomehr pawelti lihds ka im Madagasckares fallá strahdachts, bet beidscht atkal no Awrikas wakkara-puffes atskanneja ta preeziga sinna, ka arri tee nabbaga Mohru wehrgi fahl staigabt ta Kunga gaischuma. Ihpaschi Sierra-Lone un Liberia irr tahs abbas weetas, fur ar jo leelu spehku ta Kunga walstiba wairumá eet. Tas bij muhsu zeksch par teem tschetreem pagahjuschem gaddeem. Es juhs luhdsu, draugi, nemmeet Schulza mahzitaja lantkahrtes, ka juhs labba warrat usceet un atgahdabt tahs swefchas semmes un wahrds. Es tahs tibchá prahta taggad esmu peeminneis, ka juhs atgahdaject, ko jums muhsu missiones sinnaas irr rahdijuschas. Zil leela ta plattiba, ko juhs warreet apredseht, fur juhs ne ween swefchas semmes un tautas, bet arri ta Kunga brihnischkigus darbus dabbujat apluhkoht. Tas prameets, ka wahrds jums schodeen preekschá zehlis, tas muhs ussanz, lai kahram us augstu kalnu. Nu teescham, ka augsta kalná stahwoht, juhs ar muhsu missiones sinnaht par plattu pasfauli warreet skattitees. Bet woi tas jaw gan, ka tawa prahta atsihschana wairojahs, un woi tas irr tas augstakais kalns, us ko tewi tahda sinnaachana nowedd? Medsi, wiffu pasauls augstums irr sems preeksch ta Kunga, un wiffu prahta atsihschana un mahziba tak ne aishnem to swehtu gudribu, ar ko tu sawu Deenu Kungu atsihsti sawa firdi. Ta atsihschana uspuhsch, bet ta mihslestiba ustaisa (1 Kor. 6, 1). Un Kristus mihslestiba daudi angstaka, neká wiffu sawraschana (Ewes. 3, 19). Tad nu prohti: tas augstais kalns, us ko mums jakahpi pehz ta praweescha wahrdeem, un us ko arri muhsu missiones sinnaas tew gribb pawaddiht, irr schis, ka tu tizziba uslahpis pee pascha Deewa un nu mahzees wiannu atsiht, ka wianna mihslestiba til leela, ka ta wiffus zilwekus, wiffus nabbaga pasudduschus grehzineelus wiffu pasauls eeksch Kristus Jesus muhsu Kungu gribb atgreet un pestiht us muhschigu

dshwofchanu. Scho Deewa miblestibu tahs miffiones sinnaš tew apleezina, tadeht tahs stiprina tawu tizzibu, tahs tawā firdi arri eeschkill to miblestibas ugguni, ka tu eeschehlojees par teem nabaga paganeem, kà Kristus par winneem un par tewi irr eeschehlojees. Taggad to nu arri mahzees, kahds taws darbs un kahds taws puhlinšch, us fo tahs miffiones sinnaš tew flubbina. Tas Kungs irr daschadas dahwanas isdallijis. Zittam winsch irr dewis mahzibu. Kas to dabbuiš, tas lai to walka. Tadeht es juhs mihlus ammata beedrus, juhs zeenigus mahzitajus usfauzu, un kà arri juhs mihlus skoblmeisterus, walkajeet arri juhsu Deewa dohta mahzibu par swehtibu teem paganeem, effect arri muhsu Awilēs leezineeki tam Kungam, palihdseet mums luhdsami wairak un beeschak nekā libdschim, ka koppā ar jumš ar warru sawu balā warram pazelt. Bet wiffseem, mahziteem un nemahziteem, tas Kungs weenlihdš irr dewis zaur sawu swehtu garru tizzibu eeschk Kristus un zaur tizzibu miblestibu, un zaur miblestibu gattawas firdis un rohkas, ka mehš tahs pazekkam Deewu luhdsieht un tahs atwerram teem nabbageem palihdsieht. Nedš tas irr taws darbs pee miffiones, pee Deewa walstibas wairofchanas: Deewu luhgt, lai winna walstiba nahš arri pee tumfcheem paganeem, un sawas miblestibas dahwanas ar labbu prabtu pažneegt teem pašcheem un teem, kas tohs tahlus grehtus zekkus turp noštaiga tohs mahziht. Deewu luhgt un sawas rohkas atwehrt us waligu. Tē irr dauds isrunnas, jo zilweka grehziga firds irr kuhtra un zeeta. Tē mahzees papreeksch par sawas firds atgreeschanu Deewu luhgt un — winsch dohs tew tahdu firdi, kà winnai meitinai, par fo wehl schoreis beidsieht gribbu stahstiht. Dahrtna bij 4 gaddus wezza, gohdiga, bet deewabihjiga kauschu behrns. No saweem wezzakeem wianna mahzijahš to Kungu firfnigi peeluhgt un mibleht un daudsreis redseja winnu weenu pašchu us saweem zesseem apmettuschu ar sawu Pestitaju runnajam kà ar sawu tehwu. Wezzaki, jebfchu nabaga kautini, tomehr sawu artawu ar preeku mette preeksch miffiones un tikkai schehlojahš, ka wairak ne spehje doht. To arri Dahrtna dabbuja dsirdeht un us wezzakeem sazija: „Es to Pestitaju gribbu luhgt, ka winsch

man darra baggatu, tad arri wiffu teem nabaga paganeem dohschu.“ Tahdu luhgschanu winna us to Pestitaju zehle, bet ta baggatiba ne gribbeja wis rahditees. Par to Dahrtna brihnijahš un mahte praffija, kàlabbad tad tas Pestitajs nepaklaufoht winnas luhgschanu. Mahte atbildeja: „Luhdš ween un gaidi, ta deena gan nahš, kad tas Kungs tewi swehtibš. Par ne zil ilgu laiku mahte dahrsā faknes rakke un Dahrtna tai palihdseja; redš, tad pa smiltim ta atradde kahdu dsel-tenu naudas gabbalu. Mahte ne zil to ne eeskattijusees, to turroja par tahdu miffina naudu, fo trum-pineeki mehds turrecht, kad kahrtes spehlejoht islihd-sinajahš. „Ar to tu warri spehleht Dahrtna!“ Kahdu pahri neddelu Dahrtna arri preezajahš par to spobfchu naudiku, kamehr kahdā swehtideenā tehws, kas us darbu bij isqahjis, to dabbuja redseht. „Dahrtna, kur tu ešfi tiklufš pee tahdas bag-gatibos, ta irr selta nauda.“ Un riktiigi, tas bij wez dukahš, kam bij tas gaddu skaitlis 1540 usspeests un kas gan dauds gaddus pa smiltim bij gullejis. Kad tehws to wahru: baggatibu peeminneja, tad Dahrtna no preeka deedama sazija: „Nedš, memmia, tal Jesus man paklausijis!“ Zil winna nu preezajahš, kad sawu baggatibu noneffe preeksch paganeem. — Man redsoht, tē dauds irr fo mahzitees: Nu tas Kungs mums wiffseem lai atwehl sawu sw. Garru, ka arri schinni jaunā gaddā winna walstiba zaur mums wairojahš! Teescham to palihds, ak Kungs! Amen.

Grüner,
Subbates mahzitajs.

Janna gadda dseefmina.

Mied. Nahz, ak debbes Tehtit.

- 1) Janns gads atkal nahzis,
Swehtibu doht sahjis
Wiffseem laudim, — tizzigeem,
Arri tumfcheem paganeem!
- 2) Jesus, Deewa behrninsch,
Wiffu gans un kchninsch,
Tew mehš luhdsam firfnigi,
Glabba Tu mubs schebliqi!
- 3) Taws Gars katra brihdi,
Lai miht muhsu firdi,
Un mubs wadda laipnigi,
„Jaunā gaddā“ preeziqi.

- 4) Kamehr scheitan mihtam,
 Lai mehs nekad kribtam
 Grehfs, qarra-wahjibās,
 Nedf art meefas-fabribās!
- 5) Ak, Kungas Jēsus klaufi,
 Grees' schury sawu auzi, —
 „Dobd mums gaddu laimigu
 Scheit — un tur jo pilnigu!!“

Sluddinaschanas.

Pee **M. Paufflera** Dinburgā irr dabujamas wif-
 fadas Latweeschu grabmatas; tabs grabmatas, kas naw
 tubdā l dabujamas warr apstillebt un ihfā laifā taps
 gabbatas. 1

Tanni sluddinaschanā eeffet Latweeschu Awisehm Nr.
 51 un 52 jalassa; ka tee Leel-Gezawas trobat un ta
 Klawa meischafunga muischā ne taps 5tā **bet pirm-**
deen' tanni 6tā Webruari 1861 schē us arrenit is-
 fobriti. 1

Jit lā § 10 tabs Wijsaugitai apitprimatas liffumu
 grabmatas tabs pee Kursemmes Kredita beedribas peeder-
 rigas krahfchanas-lahdes, j b Spahrkaffes, pa-
 wehl darriht, tā tohp tee, fuxrem taggad warrubht roh-
 fās nabfuschas tabs arpafsch apstibmetas no schihs Kre-
 dita-beedribas islāistās krahfchanas lahdes sibmes jeb
 Spahrkaffes-Scheines, prohti:

Nr. 2511, tanni 21mā Septembei 1859 farakstita
 par 12 rubukeem 5 kapeiceem fudraba nandas us
 Pehrera Bofkes wabdu no Sallasmuischas, kas
 wehl naw pilnigās gaddos;

Nr. 13380, tanni 30tā Aprili 1856 farakstita par
 25 rubukeem us ta pre Potfaisches peederriqa Zurra
 Zinberga wabdu;

Nr. 22965, tanni 6tā Septembei 1860 farakstita
 par 25 rubukeem preefch Indrika Kopyina pee
 Schlofenbekes nekruhju ispirkshanas-lahdes pee-
 derriqa, —

ar scho isfluddinaschann usāizinati: lai schihs Spahr-
 kaffes-Scheines, — no fuxrahm ta pirmaja
 Scheine nganni effobt fadegause, un tabs obtras dimas
 Scheines effobt nosagtās tappuschas, — wiswehlakti no
 schihs deenas rehkinabts par weena gadda laifu atnes
 pee Kursemmes Kredita-beedribas Direktorem un flai-
 dri peerahda, ka teem schihs Scheines pateesi peeder;
 ja ne, tad us scho isfluddinaschann un tamdebt ka no-
 littā gadda laifā naw peemeldetās tappuschas, teem aug-
 scham peeminueteem zilwekeem, us fuxru wabdra schihs
 Scheines farakstitas tappuschas, to nosudduschu un pehz
 liffumeem waisf nederrigu Spahrkaffes-Scheinu weetā
 farakstibis un cedobis j a u n a s Spahrkaffes-Scheines,
 kas tad ween-weeniqi buhs derriqās. 2

Zelgawā, tanni 20tā Dezembei 1860.
 (Nr. 313.) Kursemmes Kredita-beedribas Direktoru
 arpafschakriti.

Tanni nakti no 27ta us 28tu Dezembei Krobna-Wir-
 zawas Greesu faimn ekam **Dahwan Seegrinam**
 no skalka isiaqti 4 sirai: 1) bruhna kebwe ar bleffi
 peerē un pal alkabja balta un sibwa, 7 gaddu wezza,
 50 rubl. webrta; 2) bruhns firas, 12 gaddu wezz,
 ar masu bleffiti peerē, bes fahdahm sibmehm, 50 rubl.
 wehrtis; 3) behra kebwe, pascha audfinata pa Jeh-
 fabeem buhs ischetru gaddu wezza, widdischkiga no au-
 guma, bes fahdas sibmes, libdi 80 rubl. webrta;
 4) behrs sirgs, ne wiffai leels, 5 gaddu wezz, bes
 fahdahm sibmehm, 60 rubl. wehrtis. Kas par scheem sir-
 geem flaidru stann warr doht un eerahdibt kā dabujami,
 dabubus 30 rubl. pateizibas nandas, un lai peeteizabō
 Leelā Swehtes muischā. 2

Vabbibas un prezju tirqus Mihgā ta 7. Janwari un Keepaja tai 7. Janwari 1861 gaddā.

M a f f a j a p a r:	Mihgā.		Keepaja.		M a f f a j a p a r:	Mihgā.		Keepaja.		
	R.	S.	R.	S.		R.	S.	R.	S.	
1/2 Ischetw. (1 pubru) rudsu 190 libdi	2	10	2	15	1/2 puddu (20 mabrz.) dielses	1	—	1	10	
1/3 " (1 ") kweeschu 340 —	3	70	3	50	1/2 " (20 ") tabaka	1	25	1	40	
1/3 " (1 ") meeschu 170 —	1	80	1	90	1/2 " (20 ") fahlibu appnu	—	—	3	—	
1/3 " (1 ") awju . 120 —	1	30	1	15	1/2 " (20 ") idah. rubtu gaff.	2	60	2	—	
1/3 " (1 ") sirnu 200 —	2	60	2	50	1/2 " (20 ") frebna linnu	2	50	2	—	
1/3 " (1 ") rupju rudsu mil.	2	10	2	—	1/2 " (20 ") brakka linnu	1	50	1	20	
1/3 " (1 ") bihdelet. 270 —	2	90	2	70	1 muzzu linnu sehlu . . . 6,50 libdi	11	—	8	—	
1/3 " (1 ") " kweeschu mil.	4	80	3	75	1 " silku . . . 11,50 —	12	—	10	50	
1/3 " (1 ") meeschu putraim.	2	50	2	60	10 puddu farlanas fahls . . .	5	50	4	60	
10 puddu (1 birfawu) seena . 350 —	4	—	3	—	10 " baltas rupjas fahls . . .	5	25	4	60	
1/2 " (20 mabrz.) sneesta	—	3	80	3	80	10 " " smalkas " . . .	5	25	4	60

W r i h w d r i e f f e h t.

No juhrmallas-gubernementō augstās waldischanas puffed: Collegienrath G. Blaeße, Zensur. Zelgawā, tai 10. Janwari 1861.
 No. 5.